

BUTLLETÍ

**de l'Associació d'Alumnes
Obrers de l'Escola Industrial
de Vilanova i Geltrú**

Publicació mensual

**Portaveu de
l'Associació**

Impremta Econòmica

Col·legi, 8 i 10 : Vilanova i Geltrú

Gran assortit
d'Estampes i
Recordatoris
de Primera
:: Comunió ::

Confiteria i Pastisseria de

Joaquim Serras

Casa acreditada en tota mena de
Dolços i Pastes. - Vins generosos. -
Xampany de les millors marques.

ESPECIALITAT EN ELS
ENCÀRRECS

Servei a domicili.

Rambla Principal, 91 : Tel. 1610

VILANOVA I GELTRÚ

Tallers mecànics de fusteria en general

Francesc Prats Martí

Existències en pales, mànecs, caixes i demés eines
per a forner, amb fustes convenientment preparades.

Sant Antoni, 16, i Lluna, 13 :-: Vilanova i Geltrú

Butlletí de l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú

Portaveu de l'Associació ♦ ♦ ♦ Publicació mensual

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ PER ALS NO SOCIS :

Semestre . . . 1'75 Ptes.

Any 3'50 »

Número solt. 0'30 »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ :

Ateneu de Vilanova

i Geltrú, carrer de

Sant Pere, núm. 40

Del contingut dels treballs que es presentin per a la seva publicació, en seran responsables els seus autors.

LA LITERATURA ESTIMULANT

A MB el perdó de tots els qui estan engrescats amb aquesta mena de literatura, anem a emetre uns comentaris a l'entorn de la mateixa.

Aquests comentaris, ho anticipem, li són francament desfavorables.

Aquells qui l'han preconitzada, aquells qui en ella han inspirat la seva vida, que ens atorguin el seu perdó, malgrat que sigui amb un somriure despectiu als llavis.

Sense particularitzar, sense citar autors, sense esmentar cap obra, nosaltres que hem llegit moltes pàgines d'aquesta literatura qualificada d'estimulant, fem la confessió que la trobem, en general, francament perniciososa.

Aquesta confessió sincera és molt probable escandalitzi algú, precisament per la raó d'ésser feta des de les pàgines del BUTLLETÍ d'una Associació cultural, dins les quals, naturalment, ha de trobar-hi ressó tot el que tendeixi a millorar la cultura.

Potser si intentéssim definir allò que entenem per literatura estimulant, ens fariem més entenedors i justificariem alhora la nostra diatriba.

La literatura estimulant que al·ludim, és, ben mirat, una burxada al jo més aviat mesquí que tots portem a dins, feta amb el propòsit de crear unes normes de conducta personal, inspirades en l'assoliment d'un triomf determinat.

El procés del desenvolupament d'una vida concebuda baix aquestes normes, no pot ésser ni més individualista ni més immoral.

En primer lloc, el fet de llegir massa a l'entorn de l'individu, arriba a conseguir que el lector s'oblidi perfectament de tots els demés, i el que és més deplorable encara, que es cregui que ha vingut a aquest món, per anar a empenyes i bufetades amb tots els altres.

L'individualisme nascut del concepte de la vida que forma en les mentalitats la literatura estimulant, és de conseqüències fatals per al progrés. I sovint,

els procediments emprats per un individualista prenen, encara que no en apariència, caràcter de veritables atropells.

Són atropells que escapen a la vista de tothom, i que, per dissort, en un lamentable tergiversament dels termes, passen com a proeses que diuen molt a favor del seu autor.

Segurament l'error més gran que patim és el de posar-nos de cara a la vida adoptant una posició, les més de les vegades francament agressiva. Això és, emprar la intel·ligència en interpretar els fets baix un punt de vista personal, fent girar a l'entorn del nostre jo totes les consideracions i conseqüències que de l'observació dels fets poguem extraure.

Cal reconèixer, però, que si no ho haguéssim fet així, encara viuríem a les caverne. Mercès a les ambicions de l'individu hem assolit tots els avantatges que el progrés ens proporciona. I no obstant, si a aquests avantatges i perfeccionaments que hem introduït en el nostre viure, hi contraposéssim els greuges fets a la humanitat en la satisfacció d'aquelles ambicions, segurament en deduiríem consideracions del tot descoratjadores.

Tan descoratjadores, que, fet i fet, ens sabria greu d'haver sortit de les caverne, perquè ens avergonyiria el pensar que si llavors erem un animal com els altres, ara en canvi som una cosa molt pitjor.

La literatura estimulant de que parlem, la literatura alentadora del jo, erigit en una màquina sotmesa a unes lleis invariables fabricades per la voluntat, amb l'objecte de sistematitzar la manera de sobresortir dels demés, emparant-se en un concepte de la noblesa, que sols és possible concebre'l en el règim social i econòmic actual, intenta erròniament fer de cada home un vencedor, un campió, un atleta que després tindrà dret, com un gladiador, a posar orgullosament el peu damunt els vençuts, tot plegat per oferir-se a sí mateix la glòria del propi triomf.

A què ha de conduir això?

Necessàriament a una eliminació dels ineptes, els quals hauran de restar reduïts al paper de pària.

I pària vol dir maleir la vida, maleir la societat, maleir-ho tot, i embrutir-se en la única cosa on un pària pot deixar relativament d'ésser-ho, sobresortint en ella. El vici.

Mantes vegades, seguint el procés de la vida humana, hom arriba a la conseqüència de que una immensa inconsciència és el fonament biològic de llur existència plena de dissort.

A través de totes les edats, plana, fins passant per sobre la glòria de llurs genis, un clam ofegat de servitud eterna i sofrent.

L'home a qui preocupen els problemes socials, no pot menys de pensar sempre en el dolor de les existències turmentades físicament per la manca del dret primordial de l'home. El dret a la vida.

I com a conseqüència, en el valor de les energies perdudes per a l'espècie.

Sempre la suprema inconsciència governant-ho tot. Sempre l'oblidar que la intel·ligència humana és per quelcom més que per crear i per inventar. Fins no

fa molts anys no s'ens ha ocorregut dedicar part de les nostres energies a reglamentar d'una manera lògica i equitativa la nostra vida, a base d'una ciència. L'economia.

Un home no ha de lluitar, doncs, inconscientment amb la creença que el món és d'ell, i que té el deure d'empenye'l a través del temps amb una desenfrenada *allure*, en ales dels seus invents.

Així com la literatura estimulant vol fer de l'individu un triomfador, que un cop encimbellat a costa dels ineptes, doni la mà orgullosament a qui vulgui fer l'honor d'ajuda a encaixar el cim, nosaltres voldríem que tots, de bell antuvi, ens donéssim la mà amicalment, per encaixar tots sense excepció, un lloc que no és pas un cim altiu, sinó el pla on la nostra vida es desenrotllés tal com s'ha de desenrotllar la vida de la societat humana.

Un home no s'ha d'entestar a ignorar que considerat des de qualsevol punt de l'infinit, la seva existència és nul·la. I que mentre hi hagi llàgrimes i sofriments, originats per l'esclavitud de l'home a les pròpies necessitats, tot el que no sigui esborrar l'origen d'aquests sofriments i aquestes llàgrimes, no passarà d'ésser pueril i sense veritable transcendència.

ANTONI ESCOFET

CONFERÈNCIA

EL dia 22 de gener de l'any en curs, tingué lloc a l'Ateneu d'aquesta vila, la primera conferència del cicle organitzat per aquella entitat, ocupant la tribuna l'advocat senyor En Joan Tomás i Borrás, Secretari General de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, de Barcelona, qui va dissertar sobre el tema: *La tasca de l'Ateneu i l'educació del poble*.

Una vegada feta la presentació del conferenciant pel Vice-president de l'Ateneu de Vilanova, senyor En Francesc Morgades, començà el senyor Tomás dient que a l'Ateneu Enciclopèdic se li apropa la data de poder celebrar les seves bodes d'argent, que si en la vida de l'home relativament signifiquen molt poc, per a la vida d'una entitat com l'Ateneu Enciclopèdic Popular, en el sí de la qual hi tenen ressó, i es senten intimament totes les convulsions i totes les inquietuds que el poble experimenta, representen vint-i-cinc anys plens de dolors i d'alegries, un quart de segle de sacrificis esmerçats a benefici del poble, especialment de la massa treballadora.

Definint l'ideari de l'Ateneu Enciclopèdic, digué que tenia per objecte la perfecció intel·lectual i moral de l'home, capacitant-lo i posant-lo en disposició d'afrontar les contingències de la vida i procurar-li el màxim de coneixements que tinguin transcendència després a la seva conducta i en el seu modo d'ésser.

L'obra de divulgació de la cultura que realitza l'Ateneu, cristal·litza a la realitat en una tasca d'Instrucció, Educació i Amor al Treball, que són les columnes sobre les quals deuria alçar-se el nou edifici de la societat moderna, renovats que fossin els costums i els hàbits socials.

Parlant de les seccions que funcionen a l'Ateneu Enciclopèdic, de les que esmentà els seus objectius i la raó de la seva existència, va fer remarcar la tasca que es realitza sostenint les classes de primeres lletres, a les quals hi acudeixen els que aspiren a lliurar-se del jou de la ignorància i de les tenebres de l'analfabetisme.

Glossà l'obra portada a terme per la il·lustre dama donya Concepció Arenal, plena tota d'amor per al caigut, dient que, inspirant-nos en aquella dona de ideals tan enlairats i per a que la civilització moderna no sofreixi greus perjudicis, que qui sap si la portarien inclús a la destrucció, és indispensable comprensió i caritat, fomentar en la joventut aquella noblesa de sentiments i aquella rectitud per a veure i comprendre les realitats socials, l'amor al treball, a l'orde i a la disciplina, i procurar que es desperti la consciència de la pròpia dignitat i que es tingui respecte a la dignitat aliena.

Bells paràgrafs parlant de l'educació especial que deuen rebre les dones, foren l'última part de la conferència, indicant que, ara més que mai, la dona necessita posseir un grau de cultura superior i seleccionada que enforteixi el seu esperit i per a que pugui combatre les temptacions de la frivolitat, distingir el bé del mal i guardar-se de les intemperàncies dels qui no la respecten i arriben, inclús, a prostituir-la. Les filles dels ciutadans pobres—afegeix—són les que tenen més necessitat d'aquesta especial educació i instrucció, per a lliurar-se de la indigència i dels greus perills que ha portat la corrupció dels costums i l'afany de luxe.

Atacà amb fermesa la prostitució, per ésser una de les causes principals de la degeneració de l'individu i de la espècie humana.

Va acabar el senyor Tomás la seva conferència, dient que els únics mitjans per a enrobustir la constància dels homes, i especialment de la infància i de la joventut, són els que proporcionen la instrucció, l'educació i l'amor al treball, que, indiscutiblement, i en son dia, deixaran sentir llur influència en la societat.

La nombrosa concurrència acollí amb llargs aplaudiments la dissertació del senyor conferenciant, a qui, el senyor Morgades, li expressà l'agraïment de la Junta de l'Ateneu Vilanoví, fent-lo extensiu a l'auditori.

DERECHO OBRERO

BREVE NOTICIA DE TRES DECRETOS

NACIDO en 1873 con la «Ley regularizando las horas de trabajo en las fábricas y talleres y prohibiendo la admisión de los menores de diez años»—pues las disposiciones anteriores, como las de los Reyes Carlos I, Felipe II y Carlos III, más bien que en el Derecho Obrero deben incluirse en el Derecho Social—, puede decirse que ha entrado en la mayoría de edad, en el pasado año 1926, con la aparición en la *Gaceta* de tan importantes Decretos como el que promulgó el Código del Trabajo (23 agosto), que le da carácter

orgánico y estable, elevándolo al mismo rango que las otras ramas ya clásicas del Derecho; el Decreto de Organización Corporativa Nacional (26 noviembre), que estructura toda la vida del trabajo, reconociendo existencia legal a las Corporaciones Profesionales, y en sector más limitado, el Decreto regulando el trabajo a domicilio (26 julio), en beneficio de estos obreros, tan faltos de protección legal hasta el presente.

El Código del Trabajo ha venido a satisfacer una verdadera necesidad, pues hallábase este derecho disperso en multitud de disposiciones, con más las aclaraciones y rectificaciones consiguientes, cuyo resultado, más que aclarar y rectificar, era embrollar y hacer más confusa esta legislación; por eso, al refundirla en un solo cuerpo legal, enlazando unas disposiciones con otras bajo un plan determinado, se ha facilitado en gran manera su estudio, y por ende su aplicación, pues las clases obreras—las más inmediatamente beneficiadas—pueden sin gran esfuerzo conocerlo y ampararse en sus preceptos, fomentando su cumplimiento, en beneficio propio y de la Sociedad.

Claro está que no comprende el Código todas las disposiciones que en este sentido se han dictado, pues algunas de ellas, por su propia naturaleza, son poco estables—en mayor grado actualmente por encontrarnos todavía en los albores de este Derecho—, por lo que al cabo de poco tiempo enmarañarían todo el Código—lo que es necesario evitar—con las rectificaciones que necesariamente deberán sufrir.

Referente al Decreto de Organización Corporativa Nacional, nada puede decirse en cuanto a su eficacia total—resultado de la organización y enlace de las Corporaciones profesionales—por carecer de antecedentes en nuestro país. Es el complemento necesario del Código, y para los obreros tal vez de mayor importancia práctica que éste, pues además de extender a toda la nación los Comités Paritarios, para establecer, de común acuerdo, patronos y obreros el régimen del trabajo, encomienda a los Consejos de Corporación—por él creados—y a la Comisión delegada de los mismos, el poner en conocimiento del Gobierno cuantos hechos sociales puedan contribuir a formar una experiencia aprovechable en el desarrollo y orientación legislativa, lo que constituye la clave para una política obrera perfectamente definida.

Finalmente, el Decreto regulando el trabajo a domicilio, organiza y coloca bajo la protección de la Ley, a los obreros que en su propio domicilio trabajan por cuenta de un patrono, y que debido a su aislamiento, escapaban hasta ahora a toda inspección, quedando excluidos de todos los beneficios que las leyes conceden a los demás obreros.

Al adquirir completa personalidad nuestro Derecho Obrero, con estas aportaciones, mucho hemos adelantado por el camino del bienestar y la pacificación social e industrial.

Han pasado ya los tiempos en que era necesario el empleo de la violencia en todas sus formas—con su secuela obligada de graves perturbaciones económicas—para el logro de ventajas materiales, que si bien podían parecer satisfechas de momento, resultaban en último término trocadas en perjuicios,

puesto que venían a recaer sobre el obrero, por el consiguiente encarecimiento de la vida, las consecuencias de los trastornos producidos. Actualmente, da el Derecho amplia base para establecer—en discusión serena, bajo un mismo pie de igualdad con los patronos—el régimen de trabajo que, beneficiando por igual a ambas partes, sea más favorable a la producción; resultando de ello una disminución en el precio de los artículos que, naturalmente, ha de dejar sentir sus efectos en la economía de los obreros.

Deben, pues, éstos, formar su conciencia jurídica con el estudio del propio Derecho — desarrollando sus campañas en el ambiente de serenidad y justicia que este engendra — y fomentar su exacta observancia, para alcanzar así su mejoramiento moral y material, y, en definitiva, el bienestar de la Sociedad.

P. A.

NOTES AL VOL

UN amic meu, fervorós amant de l'excursionisme, em parlava l'altre dia de la necessitat de fomentar en aquesta vila tan senzill com saludable esport, queixant-se de la general apatia amb que aquí es miren avui aquestes pedestres aficions, i dolent-se que no hi hagués una sola entitat, amb caràcter verament germanívol, que es dediqués a la sistemàtica organització d'eixides als innumbrables bells indrets de Catalunya. En l'ànima del poble l'excursionisme existeix, em deia el meu amic, però, en quin lamentable estat! La tradició imposa, tot lo més, quatre o cinc eixides l'any, sempre als mateixos indrets comarcals.

En tals ocasions, el camp o la muntanya queden convertits en un escampall de fumerols, llaunes de conserva i paperam, que ni semblen els mateixos, i la Naturalesa, lamentablement desfigurada, es consterna tota i s'amaga a l'esguard dels que no sabrien comprendre-la. No és pas aquesta la manera de sobtar les delícies que ens guarda la Natura quan, en petit grup, ens dirigim a una profunda vall o a una enlairada cresta de muntanyes. El veritable excursionista no va a un aplec de gent més o menys cohibida que necessiten expansionar-se, i ho fan, a voltes, grollerament, emparant-se en la descordada llibertat camperola, no; l'excursionista conscient vol sorprendre la poesia del paisatge en la seva solitària puresa, sense profanar ni sollar la virginal verdor, sense trencar l'harmonios silenci. Per ell, enamorat de les altituds i dels obacs, de l'aire i del sol, els més petits matisos de color prenen un significat, les més imperceptibles notes dels ocells tenen un sentit, tot sembla parlar-li al cor de la felicitat somniada, tot just entrevista en el resplendor de les aubades, en l'incendi meravellós de les postes. Per uns instants el seu pit batega amb el ritme de la Natura, i quan al vespre retorna a la llar on l'esperen els seus, hi torna amb el pit més ample i els ulls més clars, hi torna saturat d'optimisme i de salut, regenerat

corporal i espiritualment, redimit de les petites inquietuds malsanes que es crien, com el verdet, entre els murs estrets de la vila.

* * *

Algunes voltes m'he preguntat si tota aquesta literatura d'última hora, en sa major part impregnada del més depriment pesimisme, que erigeix l'atzar i el destí en els únics causants de la felicitat i de la dissort humanes, no influiria en les joves generacions d'una manera fatal, i dissortadament he tingut de reconèixer que sí. Els joves d'avui llegeixen àvidament, sense control de cap mena, i el natural instint de cercar lo inexplorat els empeny a saturar-se d'aquestes novel·les repugnants i pesimistes, on, com en les sales d'autòpsies dels hospitals, es mostren les llagues secretes dels esperits, únicament per la malsana curiositat de cerciorar-se de llur lamentable existència. Cap noble fi guia, les més de les vegades, aquests seccionadors d'ànimes, de mostrar-ne els defectes per corregir-los o millorar-los. Ben al revés, sembla que es complaguin en fer avorrible la vida per tal d'encomanar als joves lectors la suïcida esgarripança de llurs personatges.

Per a contrarrestar la perniciosa influència d'aquest creixent fatalisme, escèptic i anorreador, que va escampant-se com taca d'oli, fóra precis, com a mesura d'higiene mental preventiva i necessària, una major difusió de novel·les estimulants, això és, basades en caràcters fermes i decidits, triomfants per llur propi esforç. Nordamèrica, el poble que ha sabut procurar, amb el treball, el benestar dels seus habitants, s'ha nodrit i es nodreix de literatures optimistes. L'entusiasme, la plena confiança en sí mateix, l'alegria de les dificultats vençudes, la perseverança, la iniciativa personal, la fe en l'èxit; vet-aquí les pedres fonamentals de les novel·les estimulants, que són una lliçó d'energia i de joventut, i deixen l'esperit abrandat per a les més altes empreses.

J. A.

PUBLICACIONS REBUDES

Embriologia, és el títol d'un llibre interessantíssim de divulgació i d'estudi. El fi altament humà i les ensenyances que el seu autor, el Dr. Isaac Puente, exposa com una ofrena a la cultura del poble, el recomanen a tothom, principalment a la joventut estudiosa que desitja encaixar un demà millor per a la humanitat. Diu, entre altres belles coses, el Dr. Isaac Puente :

«Sé del sufrimiento y del afán de saber insatisfecho. Sé toda la desolación que representa un cerebro hambriento y la crueldad y suplicio que supone la detención intelectual. ¡Con cuánta amargura se renuncia al libro costoso y al tratado abstruso, por inasequibles, cuando la fiebre de saber bulle en la mente y en el corazón!»

L'obra forma un elegant volum, amb làmines explicatives tirades a dues tintes i varies il·lustracions en negre, i amb una formosa portada de *Shum* a quatre tintes.

ELS NOSTRES DIBUIXANTS

JOSEP SEGRELLES

DE tots els dibuixants de la Catalunya d'ara, en Segrelles creiem que és el més particular, en el sentit, no tan solament de la tècnica, sinó en el d'ésser el més dificultosament imitable pels dibuixants de segona categoria. Referint-nos als seus dibuixos en blanc i negre i color, i fent excepció dels de línia a ploma, causen als qui els veu per primera vegada, una sensació de veritable sorpresa. El misteri, les ombres indefinides, els nervis tivants, els cors glatint violentment, els colors de contrast que estripen, materialment parlant, el negre del fons com un gemec sortint de la nit, són les modalitats més seves i més magnífiques que pot presentar. Podria dir-se d'ell una cosa que no pot dir-se de cap més dibuixant nostre, i és, que apar que treballa a quaranta graus de febre i que quan esboça ho fa perdent la noció de la llum i de la matèria que usualment veiem, per crear-se, dins la fantasia, uns móns irreals, sense límits perceptibles, de clarors que emergeixen dels colors mateixos, que il·luminen vagament un relleu o assenyalen una línia que s'enfonsa en el buit;

impossible cercar-li aquella serenor tan acostumada entre nosaltres, aquella expressió de manyagueria que té, per certs cantons, l'art nostre.

«En Segrelles, ha dit un dels nostres crítics, és ben bé un pintor valencià realista, més que realista, verista, un perfecte hereu d'aquest art tan rigorosament subjecte a la veracitat retiniana que ens donà Josep Ribera, i que degenerà en mans dels Ribalta, Espinosa i López». Inesgotablement evocador, ens presenta les coses dins una realitat fantàstica. En pren d'elles el volum, però el color i l'ànima hi són sempre un misteri esgarrifosament vívid, en el que sembla cercar un quelcom, una perfecció per expressar-se més

Il·lustració per J. Segrelles

i fer sentir les innombrables sensacions que bullen en el seu cervell.

Recordarem entre moltes altres i més encara per haver estat exposades públicament, les il·lustracions a l'*Atlàntida* i les de la *Vida de Sant Francesc*, tan personals les primeres, que àdhuc arriben a constituir un poema pictòric independent, inclòs en les entranyes de l'obra immortal d'en Verdaguer. Les il·lustracions aquestes, fetes a tot color i plenes de grandiositat, viuen un concert exasperant de violències de línia. La facilitat del fotogravat i impressió d'avui en reproduir fidelment els originals, permet a en Segrelles d'agombolar en les seves pintures totes les di-

fficultats de colorit i composició imaginables, amb les que sorpren i fins immobilitza uns moments el judici crític del lector. Es una superioritat tanmateix perillosa a cops pel cantó literari, ja que si aquest és feble, s'endúu ella sola totes les mirades, deixant a segon terme el que per sí hauria d'ésser al davant.

En Segrelles, valencià de pàtria i valencià en la seva obra, és, entre nosaltres, el dibuixant més modern i més clàssic alhora, ja que es noten en els seus dibuixos, com hom ha dit, les influències dels grans il·lustradors passats, influències benefactores perquè tendeixen a compondre masses i a donar uns valors superiors a les coses més fictícies.

De tota aquesta obra d'en Segrelles, ens veiem obligats a donar-ne dues mostres solament, i encara en el gènere menys característic en ell. Aquests dos dibuixos a la ploma, nerviosos i ràpids, en els quals tota l'escena està en el resum de les expressions dels personatges, mostren la soltura de traç d'aquest dibuixant. Sota la roba, la carn s'hi extremeix i parla amb els seus gestos i explica, tan bé com la part escrita, el paper que cada ésser ha de desenrotllar; el gest de sobressalt recollint les monedes (dibuix 2) i la col·locació de les quatre figures en l'altre dibuix, són una demostració relativament feble de l'art personalíssim d'aquest artista que hem ressenyat suara.

Il·lustració per J. Segrelles

CONFERÈNCIA SOBRE LA SOLDADURA AUTÒGENA

EL dia 27 de gener i a l'estatge social de l'Ateneu, honorà la nostra tribuna el culte enginyer de la «Sociedad Española Oxígeno», senyor En Manuel Rodríguez, qui, en viatge de propaganda, i ensems que d'il·lustració, divulgà per les més importants ciutats industrials els avantatges de la *soldadura autògena*.

El nostre President, N'Antoni Castells, en un breu i documentat parlament, presentà al senyor conferenciant, qui, tot seguit, començà a desenrotllar la conferència, fent una explicació detallada sobre el oxigen i les diferents màquines per produir-lo, mencionant que per a obtenir-lo precisa que, produït per altes pressions, s'arribi a 192 graus sota zero, o sigui a la temperatura màxima del fred.

Explicà després que en la fabricació de l'oxigen es produeix també l'aire líquid, fins avui quasi no utilitzat per cap aprofitament industrial, sinó tan sols per a realitzar experiments científics i demostracions, com les que en obsequi a l'Associació feu el senyor Rodríguez.

Passà, encara que d'una manera breu, a donar tota mena de detalls sobre la composició del carbur i de l'oxigen relacionats amb la soldadura autògena, i demés aspectes de l'assumpte.

Foren molt interessants les demostracions pràctiques de l'aire líquid, com sigui gelar una rosa, gelar mercuri fins donar-li forma de martell, gelar vi i un sens fi d'exemples més.

Sobre la temperatura dels metalls i òxids dels mateixos, donà una infinitat d'explicacions amb arguments sòlids, i diguem-ne nous, car fins eren desconeguts per molts concurrents, ja iniciats en la matèria.

Amb croquis i a la pissarra parlà d'una manera claríssima de les dilatacions i contraccions de diferents metalls relacionades amb la soldadura autògena, i manera de vèncer-les en el treball.

I per últim va mostrar varis exemples de soldadura amb ferro fos i amb diferents peces d'estranya estructura, donant igualment extenses explicacions per a il·lustrar sobre la manera de vèncer les rares contraccions de les mateixes.

Acabà donant les més cordials mercès a l'Associació i a la concurrència, dient que el dispensessin si no havia pogut fer la soldadura, ja que per causa d'un mal entés els aparells s'havien extraviat.

CONFEDERACIONS HIDROGRAFIQUES

Dins de breu temps es constituirà la Confederació Hidrogràfica del Duero, i s'estan fent els estudis previs del Laboratori Hidrotècnic, únic a Espanya, de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.

NOTICIARI

NOMENAMENTS

Per a formar part de la Comissió d'Educació i Instrucció de l'Ateneu, han estat nomenats els socis senyors En Pere Pellicer i En Ricard Rossell, en representació dels pares dels alumnes menors de divuit anys i dels alumnes que passen d'aquella edat, respectivament.

—El nostre estimat amic, el Pèrit industrial En Pere Mestres i Albet, Secretari d'aquesta Redacció, ha estat nomenat Ajudant meritori de l'Escola Industrial d'aquesta vila, en la qual ha vingut despenyant fins ara el mateix càrrec interinament.

La nostra felicitació més cordial.

RECOMPENSA MERESCUDA

Ens assabentem que la societat «Económica de Amigos del País», ha concedit un premi consistent en un diploma i 300 pessetes a En Pere Altirriba, qui, com se sap, amb perill de la seva vida, salvà la de l'excursionista En Francesc Figuerola, pertanyent a l'Agrupació Excursionista «Tagamanent», de Barcelona.

Considerem merescuridíssima la recompensa, i felicitem a qui es feu digne de la mateixa.

OPINIONS TEQUQUES

L'Associació d'Enginyers ha estat requerida pel senyor Alcalde de Barcelona per a que doni la seva opinió sobre la internacionalització de la línia de Barcelona a Puigcerdà, per Sant Joan de les Abadeses, a fi de que puguin arribar a la capital catalana, en una forma o altra, els grans expressos europeus.

NECROLOGIQUES

El passat mes de març morí el qui fou soci protector de la nostra Associació, el senyor En Miquel Ventosa Almirall.

El difunt havia ostentat en aquesta vila varis càrrecs representatius, entre ells el de Tinent-Alcalde i Regidor Síndic de l'Ajuntament. Actualment despenyava la presidència del Círcol Catòlic, i era membre de la Junta de la Casa d'Empar i de la de nostra Necrópolis.

A la seva vídua, senyora Na Geltrudis Rovira i Piñellas, al seu fill Joan, volgut amic nostre, i a la demés família, els hi expressem la nostra condolença.

—Als nostres volguts consocis En Pau Mercader i En Joan Albà, els hi transmetem, fent-lo extensiu a la demés família, el nostre sentiment per la mort de la seva mare i mare política, respectivament, la senyora N'Elvira Güell.

—Els nostres apreciats consocis N'Ernest i En Miquel Bertrán, pertanyents a l'equip de futbol de la Secció Sportiva, ploren la pèrdua del seu germà Joan Vicens, mort a l'edat de 27 anys.

Que aquestes línies serveixen per alleugerir el dol de la família, al qual ens associem.

—El nostre estimat consoci En Josep Subirats ha tingut la desgràcia de perdre el seu fill Joan, mort a la edat de catorze anys, quan la vida es mostra plena de falagueres promences.

Ens associem al greu dolor que passa la família.

—Des d'aquestes columnes expressem la nostra condolença al bon amic En Joan Baldrís, per la mort de la seva mare, fent extensiu el nostre sentiment a la demés família de la difunta.

—La família del nostre compatrici En Josep Escofet, Director artístic de la societat choral «L'Unió Vilanovesa», passa pel dolor pregon de la pèrdua de la seva filla, la senyoreta Roseta Escofet, morta a la edat de 16 anys, en que comencen a florir les més preades il·lusions.

La difunta era germana del qui fou soci fundador de la nostra entitat, el malaguanyat Josep Escofet, qui pagà el seu tribut a la terra quan encara podia esperar-se d'ell la col·laboració més entusiasta a l'obra de cultura de l'Associació, un dels seus amors predilectes.

Amb aquestes ratlles fem expressió de la nostra condolença, associant-nos a la pena de la família.

—A Barcelona, on residia, ha mort el nostre compatrici En Francesc Mesures i Llaverías, qui fou molts anys alumne de l'Escola Industrial, havent-se distingit per llurs aplicació i aprofitament, lo que li havia valgut per a merèixer honrosos premis.

Era un dels que fundaren l'agrupació esperantista «Laboro Esperanta», la qual tenia el seu estatge social a l'Ateneu.

Una malaltia a la vista el deixà totalment cec.

Allunyat, per la seva dissort, de la vida activa, va traslladar la residència a Barcelona, on exercia un treball compatible amb el seu estat.

Rebin la seva vídua N'Empar Mauri i demés família, la nostra sincera condolença.

BIBLIOGRAFIA

Hem rebut el número d'abril de *Generación Consciente*, que igual que els anteriors, conté nombrosos treballs d'una valor cultural ben remarcable.

Els qui vulguin subscriure's a tan important revista, deuen dirigir els encàrrecs a l'Administració: Apartat 158, València, o al corresposal en aquesta vila, J. Ferrer, carrer de la Fraternitat, 6.

IMPORTANT DESCOBRIMENT A ITALIA

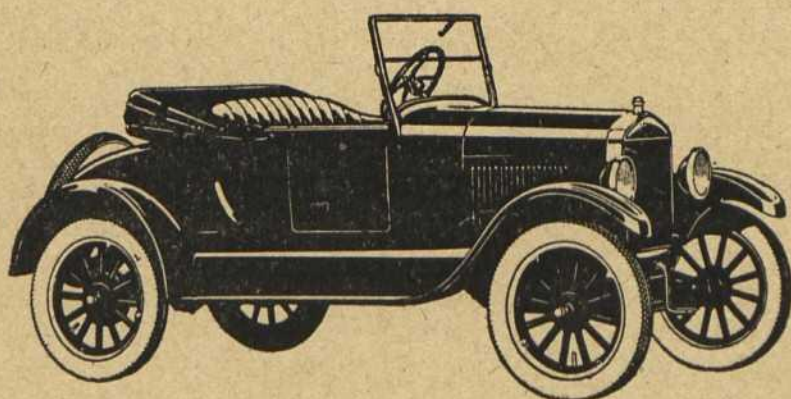
Segons els tècnics, Itàlia no tindrà, dins de poc temps, de recorre a l'estranger per a importar mineral de ferro, ja que en la vertent dels Alps anomenada del *Paso della Tambura*, entre Massa i Lucques, s'ha descobert, a 1620 metres d'altitud, un important jaciment de mineral de ferro, que, per la seva qualitat i principalment per la quantitat de ferro pur que conté, es considera el millor d'Europa.

Talleres CABA

Agencia Oficial del

Lincoln *Ford* Fordson

AUTOS - CAMIONES - TRACTORES

Stock de piezas de recambio.

Carga de acumuladores.

Gasolina, aceites y grasas.

Membrillo, 11

Teléfono 1577

VILLANUEVA Y GELTRU

URALITA, S. A.

Xapa ondulada Canaleta = Xapa per a revestiments i sostres =
Dipòsits = Tubs = Xemenèies = Canalons = Cartró cuiro = Reves-
timents decoratius DEKOR, etc., etc.

• • •

Tubs d'amiant aglutinat per a conduccions d'aigües
potables i marines - Instal·lacions de Gas, Aire i Va-
por - Protecció de Cables elèctrics i telefònics - Con-
ducció de productes industrials i agrícoles (Benzines,
olis vegetals i minerals, vins, etc.) - Instal·lacions de
Clavegueres, Drenatge i Rec de Camps - Salts d'aigua
per a producció de Força motriu - Pous Artesians.

Agència - Dipòsit per a la comarca:

Magatzems de J. PUIG BENASACH

Forn del Vidre, 5 - Telèfon 1597

VILANOVA I GELTRÚ